ՉՈՐՐՈՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 25

ԱՐՇԱԼՈՅՍ ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ՇԱԲԱԹ 29 ԱՊՐԻԼ 1844

Այս օրագրաց [illegible] որ կը բաժանորդագրուին ... Արշալոյս Արարատեան ... ամէն տարուան գինը 125 դահեկան է ... Ի Կ. Պոլիս ... Ի Տփխիս ... [illegible]

Օտարներու ... ի Ալեքսանդրիա, ի Սմիւռնիա ... բաժանորդագրութիւնը ... [illegible]

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐՔ

Զմիւռնիա 29 Ապրիլ։

Անցեալ կիրակի Շահոց ատըը գեղջ եկեղեցւոյն տնտեսութեան Թագաւորին ծննդեանը, եկեղեցւոյն մէջ ատոնի մէծ մը ծագեցաւ։ Երկու մարդիկ անհաւանութեան-բաժանորդութեան համար վճռելով ատոնց մէկը բարկութեան վրդովմէ ատածնոց հասուած ու քաշեց դանակը իւր հակառակորդին սրտէն սպանելով։ Երբոր վէճը եկեղեցւոյ ժողովուրդին մէջ որ 6,000է աւելի հոգի եկեղեցւոյն մէջ էին, խռովեց եւ ալ շատերը բարձրաձայն կաղապատեցին եւ փախուստ տալով ելան եկեղեցիէն, ծերունի մարդ մ'ալ սաստիկ վախնալով հոն մեռաւ, բայց եկեղեցականաց քաղաքին ոստիկանաց փութալովը հոն ու ժամանակին, եւ մեծ աշխատութեամբ իրենց սողոսկեցին յանցաւորները բռնելով։

— Նոյն օրը ցամաքի գիւղերուն մէջ վառօդ մը լեցուած սրահ մը մէջ ... որպէս երկիւղ մը վրայ հեծաւ, հանդարտութեամբ գիշերին մէջ կը ... երբոր աստուածը արծաթեայ հրացանի մը ձայն լսեց խրախուսեւ ... եւ միաւ վրայ տանելով խնդրութիւնը շիներ եւ տուն ալ տապանաքնէն (եղեռնի) տալու չի կրնալով ... գեղեցկագոյն։

— Նոյն առուր հեռուէն յորս ժամ հեռու, գոյին մէկը կեղծ բանակելով ... մէջ փախուստ տալու մը մէտ եւ 1,500 դահեկանի չափ դրամը տարեր։

— Նոյն գիշերին ալ աւելի գործք Շահոց Ս. Գէորգի եկեղեցւոյն դէմ կողմը մը բանալով 7 հազար դահեկանի արժողութեամբ զանազան ապրանք գողցեր է։

— Փէտրի Անթիկոս անուն Օսմանեան պաշտօնեայ Ահմէտ ... հաստատութեամբ Արշաւ կը բերէ գալով չարաչարելու երկրէն մեր նաւահանգիստը հասաւ։

Ամսոյս 17ին գալու ... Իւրահ(?) ... Գէորգ ... աշխատասիրութեամբ եկաւ, որ ... Լոնտոն գործարանին ... նորոգութիւնը ընելէն ետքը, Կոստանդնուպոլիս ... ի Պոլիս։

Աստանդնուպոլսէն երեկուան եկող շոգենաւը Միխալիչի ... սահմանին, որոնց ... հանդիպած Ալեքսանդրիա ... Բարձրագոյն ... Սեր(?) փաշային Բանաստ Մէհէմմէտ Ալի փաշային ընկերութեամբ. եւ բառ կարեւոր հաստատեալ այս Բարձրագոյն, պաշտօնատարները մեր քաղաքին ալ շնորհակալութիւն ըսելու ըսին։

— Երեկուան շոգենաւով, 20 դահեկանաց գեղեցկագոյն արծաթէ նոր սառկէն եկաւ քաղաքս։

— Աղեքսանդրիոյ վերջին լուրերը որ ամսոյս 19 էն են, կրծանուցանեն թէ նոյն նահանգին եւ չերանտու մէջ խաղաղութեան եւ հանդարտութեան կը տիրէ բառ բաւականին, Ս. Սեպհաղու հաւատարիմ Ադամ փաշային վարուց ծանրագին պաշտօնեան եւ խաղաղութեր բնաւորութեամբ։

Մեր Եղիպտոս օրագրութեամբ ... Սիմ. Արարատեանց ... Աղեքսանդրիա ... եւ Մեսրոպ ... թարգմանչաց եկեղեցիներ յորինելով, հետաքրք նախագիտ Արարատեան ընկերութեամբ ընծայեց կը որ այնչափ. բայց ատենները ժամանակին ... ծանր ... արժանաւորութեանց յետ մնալու. Նոյնը ... կը գրուէն ... բայց հիմակ միայն օրագրութեան Արարատեան նամակը որ ... գրուած է, արժան հանդերձանք համարում շնորհակալութեան մեզ, կը խոստանանք միանգամայն թէ ի ժամանակին եւ աշխատութիւններ ալ կը տպենք։

Լուսաւոր ընկերութեան Արարատեանց
ի Զմիւռնիա

Ամենախնամ խնամակալութիւն։

Աչ երկու հազ թէ անդամներս ի կեանս ... որ պատմելու ... յորում ժամ տարին եւ ի համաձայնութիւն անցը ... առանձնականութեան

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆՔ

Գրասէրն երջանիկորդը

Ամէնոյ յամառ ընաւորութիւնը, Հուկոսին Ամերիկոյի կարգադրէմ ընկերաց անհաւանութիւնը եւ Հնդկաց ալ Եւրոպացւոց ազգաց փոխութեանց եւ բարուց վրայ սաստիկ տարբերութիւնը, թէեւ յայտնի է, այսու ամենայնիւ քրիստոնէական գիտութեանց տարածման համար Լոնտոնի մէջ հաստատուած ընկերութեան կողմէն անցեալ տարի Պ. Բէլտրը Պէնկալ գնաց։ Բարոյական վրայ շատ յայտնի ընկերութեան, որուն խմաստութիւնը եւ նուիրումը ալ ... Պ. Բէլտրը ալ իւր պաշտօնին յաջողութեան վրայ կասկած չունէր։

Աստի յառաջ խօսելով ... իւր ընտանութիւնն ալ մտքերովը մէջ հաստատեց. քանի քանի անգամ կը կրնար իւր յարգանաց եւ ... քարոզներ, որուն հետաքրքրական գործողութիւնները անչափ աւելցուց, քաղաքին մէջ մեծ համբաւ հանեց. որ եկեղեցի ... միշտ իւր վարդապետութիւնը եւ հաւատքին պատուիրանները ատոր եւ ... կը ... ատենը։ Այս աշխատութեանց համանման պատճառ չի բերաւ, վասնզի քարոզչին ձայնը մինչ ընդ ականջ ... որուն որ կը քարոզէր գոցեց ականջը։ Այս պատճառաւ Պ. Բէլտրը Եւրոպա վերադառնալու վրայ էր, երբոր աւետիսէն թէ Կալկաթա երկրին Գրահմանը եկեր է, այս բանիս վրայ քարոզչին յոյսը նորոգեցաւ, մտքին մէջ հաստատելով թէ այս ժողովուրդին ամենէն լուսաւորեալ մարդկանց մէկուն հետ խօսելով, կրնայ անոր իւր միտքը համոզել, եւ անկէ ետքը անոնց հաւատքին ստութիւնը ցուցութեամբ խնայելով։

Աստի Հնդիկ կարգաւորին ատաջարկեց որ տեսութիւնը ընեն. այն ալ ընդունեց անհաւանութիւնը, վիճաբանութիւնը սկսաւ եւ մէկ կողմէն հարց մէկալ կողմէն պատասխանով մէկ ուղես ժամ անցաւ, բայց առ հասարակ ուժեղ պատասխաններով խնդիրները անլոյծ կը մնային։ Վերջապէս Պ. Բէլտրը կարծեմ երկուին վիճաբանութեամբ իւր հակառակորդը սխալեցունելու, ուսկից նեղուելով Գրահմինը յաղթելու համար մէկուն ձգելով միայն իւր պաշտպանութիւնը կը հոգար։

Ի վերջոյ Պ. Բէլտրը սեպելով որ այսպէս վիճաբանութեամբ չի կրնար Գրահմինին համոզութիւնը շահելու, յանկարծակի հետեւեալ խնդիրը հարցուց։

Պ. Բէլտրը։ Արդեօք արգիլեալ է ձեզ այն կերակուրին դաշինը որուն մէջ կենդանեաց բզէզ։

Գրահմին. Այո։

Բէլտր. Երբեք այս օրէնքին դէմ մեղանչած չունիս։

Գրահ. Երբեք։

Բէլտ. Երկրէն չըլլայ որ այս մեղքը աչքամաց գործէս։

Գրահ. անկարելի բան է։

Բէլտ. այս բանիս համար երդում կընես։

Գրահ. հրապարակաւ ալ երդում կընեմ։

Բէլտ. շատ անգամ նոյն կուտես։

Գրահ. ամէն օր։

Նորա բեր բառ Պ. Բէլտրը իւր ծառային, որ խոկոյն մէկ կողով լեցուն անդամներ վրայ դրաւ։ Առանցմէ մէկը ընտրէ բառ Անգղիացի քարոզիչը Հնդկացիին։ Այս ալ մէկ հատ ընտրեց։ Երկուքն բաժնէ զայն կըսէ Գրահմինն ալ բաժնեց սերմերը։ Այդ երկու կես մասը տարածին առաջ դիր։ Նայեցէ խոշորացոյց դիտակը առաջ դրեց երեւ ետ եւ բառ Պ. Բէլտրը նոյն հետ անոր վրայ։

Գրահմինը հետաքննելով հոգին թէ ալ դիտակին մեծցուց, կենդանուած խոկոյն եւ քաշեց. (յայտնի է թէ նուազին մէջը անթիւ ձմերուկներ) ատոնցմէ հանդարտելով կրկին ասոր ձեռքը այն պտուղը եւ մեր ընկերէն եւ ետքը նորէն դիտակին ատոկը դնելով բերբերաւոր կենդանիներ տեսնելով ա-

եռանդ. գերագանց պ.ք. ամենայնիւ յառաջադէմ զարգացեալ 'ի սիրտ և յոգի Հայրենասիրաց ազգիս՝ այն որ սակաւ և Ձեզ պարտաւորութեան շուք տանել անձնովին. որ յայտնին ներկայումս դարու, չասեմ, առ ձեռն առաքինութեան, հոգ զառանձին զիս և եթ փոյթն փորձոցեալ ազգային պայծառութեան, ամենայնի խախանաւքին նմին ջեր յառաջադէմ սրն՝ այր ըստ բնիկ 'ի գիծ հարայք. և առ ինչ արգեաք, նպաստակ միայն ունելով զօգուտն հասարակաց, յորոց ազգերն և փառք և շուք Հայրենասիրաց 'ի մշտատև անմահ պարծ 'ի պարծ Հյաւերժացեալ. Ո՜հ. շատ ասացից, այս փոյթ են այս հոգի 'ի Ձեզ և այս զգացումն կենդանի, որ շարժել շարժեցին միանգամայն զազգասիրութիւն Ձեր և զուսումնասիրութիւն՝ ոգեւորել ընկերակցութեան հրաշալի. մանաւանդ յորդորեալ ընկերակցութեան երկու արդարև. թէ իրաւունք են առել, 'ի հետ մերում ազգային լուսաւորութեան. զայդ ընկերութիւն ասեմ Երազանանեայց, զոր յառաջ տարեբան կարծեմ 'ի մտի. փոյթ այս 'ի շինութիւն ազգի ըստ Եւրոպական կանխասացութեան և քաջալեր համայնից 'ի մարդկային կենցաղավարութիւնս. Օհանկն ասացից. զայդ օրինակ ոգի զգեցեալ ընկերութեամբ, հաղորդեաց զիս ընկերել 'ի գործակցութիւն զօրավիգն յառաջընթացութեան գործոյս ջեր օրագրիս Հայրենասէր:

Ընդարձն 'ի հաղորդակցութենէ ինձ յայս մասն բարի, պատրաստեալ կամ էր ինձ ընկերութեանց յընթաց Նուիրական պյատուկ քաղաքական ինչ. այլ 'յամեցի զեղն, զի կատարելագործեցի այս որ ինն Խաչիկ և Մեսրոպայ քերթած հայկական. բաղձանք էիմ, զի պատկերացի այն փառաւոր յանուն ընկերութեանց զրասպութեամբ 'ի լոյս 'ի քարոզ Հայրենասիրութեան իւրոյ ընդ ազգ մեր:

Ընկալարուք ուրեմն Երջանկամեք իմ զառ յինէն Ձեզ նուէր զայս գուգնուբեայ առաջնապտուղ հայեցի 'ի Թատրոնական, թէ և ոչ զուգէ ըստ կարգէ սեթեւեթ եղերգութեանց առ հինսն, և հուշ 'ի սոյն Հայեցարուք. զի փառաւոր է իմ քանոնէհնդամենայ հասակի. ուստի և թերութեանց ինչ ինչ 'ի սմին, որոց չեղէ խուլ հաճոյն՝ ներեսջիք քերթողը. զի պըտույ միշտ խոհականութ եղիցի, մինչև իցէ խոյծեալ 'ի շուք ուղերս:

Ձերում Երջանիկ ընկերութեան կատարեալ վերապատուութեամբ իմով միամ որպէս եմ.

անձնանուէր ծառայ Երէ. Ս.
Մխիթարեան Երուսաղեմ.

Սուրբ Էջմիածին.
8 Հոկտեմբեր 1843

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ
Նոյեմբ. 24.

Այս օրերս Կառավարութեան Երզրումէն և Բուշկէն առած լուրերը կերևայ թէ ուրախութեան շատ աւելի հաճելի են. Երզրումայ բնակութիւնը ալ խաղաղութիւն և ապահովութիւնը ամէն ժամանակ կը վայելեն որ Մեծափառ Երջանիկ զօրացը չի հանդիպին. Շատ կը յուսացուի թէ Կառավարութեան գործքի գլխաւորութ մեծագներդ բաւական ըլլալով են այս նահանգներուն մէջ խաղաղութիւնը վերստին հաստատելու համար, և ամէն փորձեան կերպարութ թէ քանիմի խաւարութիւնս շարասեր միաբանութիւններէն և գրգռիչներէն մարդիկ ժողովրդին հնազանդութեան բարերարական լուրը ուխտի գոյ:

Բաւանին խորհուրդը բանի շաբաթ որ կես օրէն ետքը մեծ փափաքաքովն նախագահութեամբ, և կը հաստատեն թէ Երզրումայ և Բուշկէի անցքերուն վրայ զբաղեցան:

Պարիզ. Պուլը երկու շաբաթական խորհուրդը ըստ սովորականին կատարեցաւ:

— Անցեալ օր Մեծափառ Կայսրը միկիթէն ելլելէն ետև օգին պայծառութեան համար պտոյտի մէջ ժամ. եկաւ բաւական ժամանակ:

— Թօփխանէի միւշիր Մեհեմէտ Ալի փաշային ուրախութ օր Օսմանեան շոգենաւովը մեկնեցաւ դէպ 'ի Կորդանեան Աիրմը, Պարիզ. Բիզա փաշային հետ միանալու համար. Այս երկու Պարիզ. պաշտօնատարները 'ի միասին պէտք անցընելու են զատնալու տեղերը ուր որ Մեծափառ Կայսրը միջանիկ մասերն երթալու. Պարիզ. Բիզա փա-

շային շարժման վերջերը կրցածնուն այս տեղ.

— Պոլսեցի վերջին լուրերը որ առնի եղել են, կը ծանուցանեն թէ բոլոր Վ. տարրիկ կատարեալ խաղաղութեան մէջ է:

Փորձերանոցի մէջ նոր առնի ուրիշ շարունակ մեծ փութով կաշխատին. և ժամերը կառուցուիլը են, և աւելի ետքը անմիջապէս շինչանութիւնը սկսուելու է:

ԻԶՄԻՐ
9 Նոյեմբ.

Կըսեն թէ Չանքգասանի և Պարսկաստանի մէջ եղած վէճին վրայ եղած խորհուրդները վերջանալու մօտ են. Պաշտօնաբրութեան կերպակցութիւնը և ուրիշ գեսպանները իրենց խորհրդարանին, և երկու միջնորդ մեծ Տէրութեանց պաշտօնատարները իրենց կառավարութեան ղրկեցին և այս գործքին կատարման համար անոնց պատասխանին կըսպասեն. Բայց սակայն հաստատութեան մէջ բանին չի լուծուածա այս կարգաւորութեան ինչ տեսակ ըլլալուն վրայ.

Մերս անձրև և ձիւն կը տեղայ և սասկայի ցրտեր կըլլան այս տեղ. և այս 6 ամիս մօտ է որ ճանճ. Երզրումի ծեր մարդերը այսքան սաստիկ ձմեռ տեսնայնին չեն գիտեր. և անոնք որ քառասուն տարի է ճանապարհութեան արհեստը կընեն ճանապարհները այսքան գէշ չեն տեսած կըսեն. մանաւանդ հիմայ Տրապիզոնին և Կարինին մէջ գիւղական ճանապարհը ըլլալուն շատ դժուարութիւններ կուտան. վասն զի Կոստանդնուպոլսէն եկած նամակները և ապրանքները ցամաքէն գալով, ծովէն կանխէն աւելի փառաւոր կըլլան. Այս երկու քաղաքներուն փոխորդները բաւական ժամանակ է այս ճանապարհը շինել կուզեն, կը յուսանք թէ անոնց առաջնորդութիւնը շուտով գործքի կը դրուի երկրին ալ բաւական օգուտ կըլլայ.

ԵԳԻՊՏՈՍ

Աղեքսանդրիա 14 Նոյեմբ. Բարձրագոյն Մեհեմէտ Ալի փաշան Գահիրէէն մեկնեցաւ ամիս 5 ին դէպ 'ի Վերին Եգիպտոս.

Կը հաստատեն թէ փախստականաց ժողովարանք հաստատելու են այս տեղ. որուն մէջը դրուելու

զին. և եւրը նորին հեռացեալ կորուսել ձայնով, յիշաց Պա... որ ըստ է բանական իրաւունքն. Հիմայ Կիմացայր որ չգիտնալով մեղանչեր էս. Պրահմինը խորին լռութեան մէջ մնաց. Ընդոգրեցին կըսէր նորէն ըսելով, ահա գիտցեր որ ամէն բանի մէջ Ձեր ըլլան են. բայց միայն յոկ ուղղոյլ չեն երևար. ուստի բանիդ չես կրնար ստուգել և բնալել առանց հաւատքիդ և կամնիդ դէմ մեղանչելու. Ընդկալցին ամօթալից և լռել խոնարհեցաւ. Հիմայ 'նկատէ տեղանին կաթիլը ջրոյ և տեսնաս թէ մէջը կենդանիով լեցուն է.

Բաւականին չափ տեսայ.

Ոըլս. կը ցանկամ ուրիշ փորձեր տեսնելու,

Պրահ. ոչ ամենևին. միայն մէկ շնորհքիս ունիմ խնդրելու.

Պ. Ոըլս. ինչ է այն խօսէ.

Պրահ. գիտակը ցուցընելով կըսէ թէ կը խնդրեմ որ այս ապակին ձրի տայիր ինծի, վասն զի սոսկ չունիմ որ հատուցանեմ. խնդրի առ բասէ Պ. Ոըլսորդը.

Հայնէ թէ Պրահմինը առաւ իր ցանկացած գործիքը, որ միայն յափշտակէր էր, երևար յաղթութեան 'նշանը երեցաւ. և 'ի վերջը առեն բարձրութեան վրայ ուժը ժուռ անելէն ետքը, գիտակը ուժովը նետեց քարի վրայ, որ կտոր կտոր եղաւ:

Պ. Ոըլսորդը զարմանալով հարցուց թէ ինչ է այն բանին պատճառը. Նոր նշանակութիւնը պարսն քրիստոնեայ կըսէ Հնդկացին վիճաբան և բարձր ձայնով, այն է որ եւ մինչև հիմայ երջանկութեամբ և վիճաբանութեամբ ապրեցայ. բայց այդ գէ մօսալին գործիքովդ, բոլոր իմ ազատնի ուրախութիւնները զրկեցիր. Դատապարտեցիր զիս թշուառ՝ պատուոյ գերեզմանը իջնալու անյարիրս ընդարձ:

Հայնէ թէ այս խօսքերը ըսաւ թշուառ Պրահմինը, ժողովքը ձգեց և իր երկիրը գնաց:

Քաղաքակաւոր երջանկութեան համար, ընտրելի է արդեօք անգիտութիւնն:

ՊՕՂՈՍ ԱՐԵԱՆ

Վախճանիլ Մնասարու.

Իմանալով 'ի մայրաքաղաքէ 'ամս 13. Վաղճանիլ Մնամարու կատարեցաւ 73 ամաց հասակի իւրոյ 'ի ծննդենէ, փառաւոր յաղթութեամբ անցեալ պերմոս վասն աշխարհին Ռուսաց և բարի ընկերութեամբ՝ որպէս առեն վաղեմի պատմութիւնք. Եղեն 'ի հեռանդութեան գնաց 'ի տեղի նահանգութեան որդւոյ Մարգսի, և անդ ջերմեռանդ կատուցեալ յինքնէ յախուռն Աղմոյ, ամենեւին ընհալի իւր առ Եդուարդ կենդանի պայմանն քիմ-հաւանդն հաւատոյ Վաղճանին զաւակաց նորա և խանչք ամեւալ զէոստն նորա 'ի Կյիւ՝ կատարեցին

պհանդէս մարմնոյ նորա 'ի տաճարի սրբոյն Աստուածոյ. զԱստուածպաշտութեամբն, որ յայնժամ կար Հասարակական առաքինութիւնն էր՝ Վաղճանի գերազանցեալ այն ինչ տվեալ նա 'ի տաճարին Ամենաբարձրեալն վասն հայրենեաց և իւրոյ ազգի ժողովրդեան. Ո՜հ փոքր գովեն ժամանակակից պհապոյտ սէր նորա առ Հայս, (որում այս որ ձեռն խարհեն երբեք ոչ անհնազանդեալ) պհեշտ յըլութիւն առ. մեզ մարդկութիւն, զօրութիւն զվիթութիւն նորա և զանխիշանութիւն. քանզի նա ըստ չափու մարդկութեան՝ բարիս արար թշուառ իւրոց և սփոփեաց թագուհ 'նոցա շնորհօք հանդերձ Այդ առաւել քան զամենայն, բաւականն և պարգևաւորք պհոցի 'նորա խրատն գրեալ իւր 'ի նմնէ վասն որդւոյ, զոր առ մշտատև հօրեալ նորին ժառանգէ 'ի միում ուխտապահին արժանի անուն 'ի պատմութեան:

Մեծ իշխանն, առ 'ի սիրելոյն, թէ նախահայր բո Նիկոլայոս եւ նոյն զանուն Ռուսաց Վաղճանի և քրիստոնէի Բասիլիոս. իւն հայր և մայր նորին զմնհկանաց Մնամարու, կամ Մեծամարիի. ի զի, Վաղճանի հաւատով է թէ 'ի նորանէ մեծ թան սրբոյն Հենաց Կոստանդնուպոլսոյ Մնամարուի. և զի ջերման իւր երկրաւորութեան եզր զառանձին զիւուրական քաջարութիւն:

զօրանոցը և կառավարութեան ատեանուըի մէջ մաոը. կը կարծեն թէ փաշայն գալն փէշը նորը բըռնկըռ են այս չնուութեան։

Կառավարութիւնը սաւագելով թէ մէկ շատ ֆէլլահներ աւելի շահաւոր գործք գտնալու համար իրենց գիւղերէն թէ Աղեքսանդրիա և թէ անոր շըրջակայ եղած գիւղերը եկեր են, ստակ հրաման բրաւ որ անոնք անմիջապէս իրենց տեղերնին դառնան. որոնց հունձի ժամանակ այն տեղ շատ ֆաստակար կըլլայ։ Աստիկութեամբ այս հրամանը կատարեցին և ամէն օտար ֆէլլահները բըռնեցին և ստիպով մարդերով իրենց տեղերնին դարձուցին, և վերաքննողին յանձնեցին ընդունելով ապահովութեամբ պատժեցին։

Թէև քառասնօրեայ պահքերնուն հաղմնեն աղօթաւորութիւններ կըլլան, բայց այսու ամենայնիւ ամեն օր ժամանակի զիւղեր անեն պաշտօն չէն. մանաւանդ Եգիպտոսի ծովուն և ցամաքոյն զօրաց մէջ Մ'ՄԻՍՐԻ հաղմերը նոյնպէս և Եգիպտոսին մէջ նոյնպէս, մինչ այս հիւանդութենէն ազատ է։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ

Գալկաթա 20 մարտ. Այս անգամուն լուրերը քաղաքական խաղաղական են. Տեղոյն զօրքերը որոնք օտարին փառութեանը համար էին ուղեր Սինտ երթալու, չի կրցան հեռու իրենց յանդգնութեանը վրայ. որոնց մէ անոնք ալ պատժուեցան։

Սուլթանի մէջ ամէն բան խաղաղութեան մէջ է. Փենճապի մէջ խռովութիւն կայ. Լահորի մէջ բաղդոյն պատերազմով ծագեցաւ. Միրզոյի կառավարիչ Պէշաւարա Միրզա իշխանը չի հնազանդեցաւ և ասոր համար զօրքեր և պաշարելու թնդանօթներ զրկուեցան դէպ 'ի այն կողմը։

Չինի լուրերը փետրուար 12 էն են բայց նշանաւոր արժանաւոր բան մը չկայ։

Տարեգլխոյն հանդէսը որ Չինացւոց մէջ շատ օրեր կը տևեն, առևտուրը զարգացնելու պատճառ եղաւ։

ՍՊԱՆԻԱ

Մատրիտ 26 մարտ. Կառավարութիւնը Մարոկկեցւոց դէմ ըլլալու պատերազմը որոշեց. և Սպանիոյ բոլոր Հարաւային կողմը եղած նաւահանգիստներուն հրամանատար զօրապետներուն հրաման զրկուեցաւ որ ասոր Մարոկոյ զօրքեր զրկեն։ Հաւանական այս պարագայիս մէջ կառավարութեան գնացքը կը գովեն և կը հաստատեն թէ այս պատերազմին շատ զօրք պէտք ունենալ չըլլալու յանձնառու եղան։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

Փառնիծը ամսոյ հետէ Յունաստանի քաղաքական անցքերը այնչափ նշանաւոր են, որ մեր գրութեան մէջ գտնուած օրագիրներ անոնց վրայ բաւ մանրամասնութեան պահել չէր կրնար։ Այդ մեր նախընթաց պատճառներ յայտնի է. և մէկ ամսուէն հետէ ալ բանը չփոխելիս օրագրոյս մէջ բաւական տեղ չի մնալ է հետևորդ պատճառը. Սակայն այս պարագայով կը խոստանամք մեր յարգելի ստորագրութիւններուն ասկէ ետքը այն երկրին լուրերէն ալ զուրկ չի ձգելու անոնց ընթերցասիրութիւնը։

Ամէն տեղեկութիւնք գրեն թէ սեպտեմբեր 3ին Աթէնքի մէջ եղած խռովութիւններէն ետքը Յունաստանի կառավարութեան տարազը և օրէնքը փոխուեցան։

Այս կառավարութիւնը սահմանական և սահմանադրական ըլլալու է ինչպէս են Անգլիոյ և Գաղղիոյ կայսրութիւնք։ Քաղաքականները որ այս փոփոխութիւնը ցանկալով և մեծ փափաքներով սպասեն, իր նախկին կառավարութենէն գոհ չըլլալով, գուցէ կը կարծեն թէ Անգլիացւոց և Գաղղիացւոց օրէնքներուն պէս կարգադրութիւնովը այս ազգերուն պէս հարուստ և երջանիկ ըլլալու էր. Այսու ամենայնիւ մինչև հիմայ պաշտօնատարներուն անհաղորդութեան և անոնց մէջի եղած անմիաբանութեան նայելով և միւս կողմէն ալ ազգին մեծ մասին մէջ եղած երկպառակութիւնները տեսնելով, չի յուսացուիր թէ այն ցանկացած վիճակնուն մերձենան յանկարծ ազգին խաղաղութեան և անկախութեան ձախող պատճառներուն համար։

Անցեալին նոր օրէնքները կարգի դրուելէն ետքը, ժամ մէկ ամսոյ որ խորհրդարանին գործաւոր պաշտօնատարները ընտրուեցան և անոնց նախագահն ալ Գ. Մաւրօ քօրտաթօն եղաւ. Այս արթնուն պաշտօնատարին վրայ թէպէտ ազգին բերան ժողովուրդին շատ մեծ մասը հաւատարմութիւն և սէր ցուցուց բայց վերջին լուրերէն կիմացուի թէ խորհրդարանին անդամներէն որ բաւ օրէ անոր թշնամացողները կուսէին, որպիսիներուն շատը բոլոր գործքերուն դէմ կը խօսին հակառակութեամբ եղած է ըսելով, և կը հաստատեն թէ այս պաշտօնատարը և ընկերները շատ չերթար իրենց պաշտօնէն կելնան։ Քաղաքական ալ մէկ մասը յայտնապէս թշնամութիւն կը ցուցնեն, բայց 'ի վերայ այսր ամենայնի այս ամէնը իր թշնամիներուն բանը ու բանն են. այլ Ճշմարիտը խորհրդարանին նորընտրացուեալն կը մնայ։

ԳԱՂՂԻԱ

Գաղղիոյ ընդհանուր գաստիարակութեան սահմանադրութենէն կիմացուի թէ Գաղղիոյ մէջ 1,466 ուսման առաջին կարգի վարժատուն կան. ինչպէս 41 արքայական դպրոց՝ ուրտեղ 15,780 աշակերտ կը սորվին, 312 հասարակաց դպրոց, ուր 28,200 աշակերտ կը սորվին, 102 փոքրիկ վարժատուներ 10,371 աշակերտով. վերջապէս 1,011 ալ թեմական վարժատուններ կան, ուր տեղ 25,550 աշակերտ կը սորվին, ընդ ամէնն 75,350 աշակերտ են։

Ամէն տեսակ վարժարաններ մէկ տեղ առնելով, 40,000ի կը հասնի անոնց թիւը. որոնց մէջ 3 միլիոնի չափ պզտիկ և չափահաս տղայք կան։

Հասարակութեան գործքները ասոնցմէ 'ի զատ այսպէս բաժնուած են, 26,470ը մանաւորապէս Հասմնագրաւ տներուն համար. 565 նորոգումներուն, 29 Հրէից. 2,450ը զանազան ազգաց։

— Փարիզու մէջ ամէն օր ապրած բոլոր օրագիրներուն օրինակաց թիւը 90,900ի կը հասնի, որոնցմէ 52,600ը ստորագրութեան նահանգները կը զըրկուին և, 38,300ը Փարիզու մէջ կը բաժնուին։

ՃԱՊՈՆ

Սուէզի մայրաքաղաք Աթերզօլծն մարտ 14ին կը գրեն։

Հանդուցեալ Շարլը Ժան Պերնատօթ. ինչպէս որ յայտնի է, անկաան մեռաւ և անցաւ հարստութիւն ձգեց. որուն միայն անշարժ ստացուածքներուն արժողութիւնը որ Տէրութեան բոլոր վիճակներուն մէջն են, և մեծ մասը երկաթի և պղինձի հանքեր են

Մնրձեալ 'ի գամբարան՝ զրէ նան. զի՞նչ եմ ս՛Լմէնակէն առ յավերժապահութիւն ասոյց իմոյ. ձեռն նորա ամ ձգեալ զիս յայս ծերութիւն. այլ դուք որդեակք իմ սիրելիք և ծառայողք որ ընթերցիք 'ի գրոյս, աղաչեմ զպատուիրան 'ի ձեզ, մի զիս դատապարտեսջիք՝ յորժամ չհաճեսջիք ընդ այնչա. այլ ատեցիք զիս՝ ոչ յանկիրաւ զրեալ։

Նսկի, Լոռեւծոյ և սէր առ մարդկութիւն՝ հիմն է առաքինութեան. սէր է Տէր, պաշտելի են գործք նորա. Զքնաղութիւն և զարդարութիւն բազմաց Հրաշքին ստորագրեալ 'ի ծաղկազոյն գրուած բաց մասն բանիւք 'Խուիթոյ' շարունակէ Վլօզիմիր։

"Որդեակք իմ զգուշեցէք զԼոռւած, սիրեցէք ծոյնպէս զմարդկութիւն. ոչ պահք և ոչ միայնակեցութիւն կամ կրօնաւորութիւն զշուշացուցանեն ըզձեզ, այլ բարեգործութիւն միայն. մի մոռանայք զաղքատս այլ կերակրեսջիք զնոսա. և խորհեցարուք՝ զի ամենայն բարիք Լոռւծոյ ասանոնեալ ձեզ առ ժամանակ. մի դողէք 'ի զօրաւորութիւն 'ի գաղ երկրի, որ հակառակ է քրիստոնէութեան. եկեղեցիք հայր որդւոց. և զայրիս դատեցէք զնզիմն. մի ասել հօրին հայրատահարել զանանկս. մի սպանանէք զարդարն և զմեղաւորն. զի կեանք և հոգի քրիստոնէին ենորդաբան իմ. մի կարգեալ սատրապարաց զանուն Լոռւծոյ. հաստատելով զերդումն 'ի խաչ, մի ժխտէք զնոյն. ընթերակայք ասէին ինձ հայրենեաց զԼոռւածլապասս և նուաճեալցոյ. ասաս թէ ոչ մէս մեղ նկարեալից. առ որս պատասխանի արարի ոչ կարեմ մոռանալ զհամբոյր խաչի. բացեալ ընդունող ընթերցման զուսկզութեանն իմ ընդէր արտասուս ես մնձն իմ. յուսամ առ Լոռւծոյ որպէս խոստովանիմ. մի նախանձէք ընդ չարս և մի ընդ անօրէնս այլ զործնին զանօրէնութիւն. մի թողուք զհիւանդս. մի երկնչիք տեսանել զմեռեալս. բանզի մեռանելոց եմք ամենեքեան. ընկալջիրուք սիրով զօրհնութիւնս հոգևորականաց. սպարեք նոցա խոնարհիս զի աղօթեն վասն ձեր. Մի հպարտանայք 'ի միտս և մի 'ի սիրտս. խորհեցարուք՝ թէ էք ապականացուք. այսօր կենդանի և առ վաղիւ 'ի գերեզմանս. երկերուք յամենայն ատութեանց, յարբեցութենէ և 'ի հարստահարութենէ որպէս 'ի կորստական պատճառէ հոգւոյ և մարմնոյ. պատուեցէք զծերս որպէս զհարս. և սիրեցէք զեղբարսդ իբրև զնորդիս. 'ի տնտեսաւորութեան ճիգնեն անձանձիր հայեցարուք, չթողով զայն ծերմնայր և 'ի պատանիս... 'ի պատերազմի լերուք զգուշանայք իբրև զօրավարաս. ուրանոր չէ ժամ ընդ միս առնել խնճոյս և զգաստանս. Ննջեալ 'ի դիշերայնոց արշաւայ՝ հանգերուք. մարդ անկանի յանկարծակի. և վասն այսորիկ մի բառնայք զէնն 'ի բաց, ուր մարթ է զալ այկատեղ. և նոյն վայրկեան կանխեսջիք յաշտանակել զերկսպր. ծանապարհորդեալ 'ի նահանգ հայրենի մի տայք զծառայսն 'ի զրկանս իշխանական պատունեաց. և ուր հասցի ձեզ գիշերել՝ անդէն ձեռն 'ի գործ դիր շատիկ՝ կերակրել զաղքատս. քան զամենայն ասուել պատուեցէք զհիւր զերեկի և զաղքական, զվաճառական և զխեղճն... զի հիւրք 'ի յանդուզնս ազդարձի բանան վասն մեր փառս զլեան և զխայծմար. այցելեցէք ստոյ որոնց ամենայնի՝ որոց իբրև առ հայր ընթանայք. սիրեցէք զկանայս՝ այլ մի տայք իշխանութիւն նոցին ձեզ. խնդրեալ զամենայն բարի նոցա ձեզ ընդ ուշ առնել, ստանիք զնէ զփոխ... Ծուլութիւն է մայր մոլութեանց. փախերուք 'ի նմանէ. պատիւք են մարդոյ գործեալ հնարաւորդ 'ի ձանապարհ և յաշտանակել. իբրև չիցէ ձեր գործ՝ ընթերցարուք զաղօթս 'ի լերան փախստեան ստոր մասամբ... մի ներհէքն առանց խորին ծնրադրութեան. յորժամ զանդորութիւն յանձինս զգայք՝ երիցս խոնարհեցարուք 'ի ծունր. մի զոցէ զհիւղ արեգակն յանկարծի. կանխեցէք յեկեղեցի մատուցանել Լոռւծոյ զպատարագն փառաբանութիւն.... Վարդեմ 'ի համեր բերկալ զիս պատերազմական գործոյ՝ շարունակէ. պատերազմնդը խՄյազանդակ՝ եղեն ուխտաւոնեքեք. զայն եգի հաշ-

60 միլիոն ֆրանքի կը հասնի · որ մեր երկրին համար տարապայման գումարմը կը սեպուի · ուր որ սոսկը շատ քիչ է և կալուածքները և տուները քիչ արժողութիւն ունին ։

Հինդկաստան Թագաւորը այս հարուստ ժառանգին հասոյթին սպառել չուզելով · Թագաւորին հետ համախոհութեամբ այս կալուածքները անձուրգով ծախուելու են · և ետքը այս ժառանգութիւնը մէջերնին բաժնուելու են ։

ՑԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պոլէսի կողմերը Պետրոսեա գիւղին մէջ աղէտալի գիտուած մը պատահեր է ։ Ընթեր տարուան սովորութեանց համեմատ ծաղկազարդի կիւրակէի Թափօրին շատ ժողովուրդ եկած էին սուրբ Վարդանու եկեղեցւոյն հին գերեզմանոց բուսած փակուածը պարզ մոմեր ընելու համար · և այն ինչ փարոզը սկսաւ, հին գերեզմանոցին և փողոցին մէջ տեղի եղած մեծ պատը փլաւ, և տակը մնացող բազմութիւնը փտասակին հանդիպեցան ։ Այս պատահարէս 247 այր, 157 կին նոյն ժամուն մեռան, և 199 հոգի ալ վիրաւորեցան · ընդ ամենը 603 հոգի ։

Օրէ օր վիրաւորեալներէն ալ մեռնողները աղանքիններուն թիւը կը աւելցնեն ։

Պիէլանիկա 10,000 չափ բնակիչ ունի ։

— Ամերիկացւոց օրագիրներուն հրատարակած ծանօթութեանց նայելով թէ Ամերիկայի զանազան նահանգներուն բոլոր պարտքը կառավարութեանց ալ մէկ տեղ առնելով, տարեկան տոկոսը 234 միլիոն ոսկի կը հասնի եղեր, և տարեկան շահին գումարը 13 միլիոն ոսկի ։

Լոնտրայի ժողովուրդին կարմանալի շատնալուն վրայով մտադրելու համար բաւական է կառավարութեան տուած հասարակ ծանօթութիւնը նշանակել · ըստ որում կիմացուի թէ 1829 թուէն հետէ 45 հազար նոր տուն շինուեցան նոյն քաղաքին մէջ, և հիմը հազիր ցիտուն նոր փողոց և հրապարակ · այս նոր շինութեանց մակերեւյթին տարածութիւնը փողոցներուն ալ մէկ տեղ առնելով հազիւ տասն անգղիական մղոն կը հաշուի ։

Անգղիարէն Կլոյզ անուն օրագրոյն մէջ այսպէս կը կարդացուի ։

Պ · Պէարզին Թագաւորութեան սկզբան ժամանակէն մինչև Վիկտորիա Թագուհւոյն Թագաւորութիւնը երկու հարիւրէն աւելի մենամարտութիւն եղան · երեք մենամարտութեան մէջ 2ը մեռան · ութսունին մէջ մէկը մեռաւ · և բոլորին մէջ 120ը վիրաւորեցան ։ Մենամարտութեան համար քսան անգամէն աւելի դատ եղաւ · Մենամարտիկներուն չորսը մահուան դատապարտուեցան և զերկուքն ալ կախեցին ։ Մենամարտութեան ընողներուն ցուցակին մէջ Եորքի դուքը, Նորֆոլքի դուքը, Լորտ Քասթլրէյը, Փիթը, Ֆոքսը, Շէրիտանը, Սըր Պըրտէթը, Պ · Քէնինկը, Սըր Ռոպերթ Փիլը Վէլինկթընի դուքսն ալ կան ։

Այս վերջին երկու անձը Անգղիոյ հիմակուան խորհրդական պաշտօնատարներուն երեւելիներն են ։

Պատմագիրներուն գրածին նայելով ամենէն սաստիկ ձմեռները հետեւեալներն են ։ Յամին քրիստոսի 738, 879, 993, 1,000 Գերմանիայի մէջ գետերը և ալիքները չորցան · ձուկերը մեռնելով անոնց ապականութենէն օդն ալ ապականելով տարափոխիկ չար ախտերը պատճառ եղաւ ։ Յամին 1022, 1132, Հռենոս գետը չորցաւ · 1152, 1159, 1171, 1260, 1276, 1277, 1293, 1294, 1303, 1304, Հռենոս և Գաղղիոյ գետերը չորցան · 1393, 1394, 1446, 1473, 1536, 1539, 1540, 1541, 1556, 1615, 1616, 1646, 1652, 1672, 1718, 1719, Փարիզու մէջ ջերմաչափը 36 աստիճանի եղաւ ։ 1723, 1724ին Վիէնայի կենդանիները դաշտերուն մէջ մեռան · 1743 1776 ծառերուն տերեւները ստեղներուն վրայ խանձեցան 1748, 1754, 1760, 1767, 1779, 1788, 1811, 1818, 1830, 1835, և վերջապէս 1842ին ջերմաչափը տաքութեան 33 աստիճանին եղաւ ։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Զմիւռնիա 29 Ապրիլ ։

Քաղաքիս առեւտուրը շարունակ Թուլութեան մէջն է · ժամանակէ հետէ երեւելի փոփոխութիւն մը չեղաւ, միայն այս տասնէկիս մէջ եղած գործառնութիւնները հետեւեալ քանի մը ապրանքներու են ։

Աշորի կաղնի · բաւական ապրանք կայ քաղաքիս մէջ, և մէկ կողմէն ալ գալու վրայ է · անցած օրուան մէջ 24,000 զանթարի չափ ծախուեցաւ Անգղիոյ համար, զանթարը 79-81 ղուռուշի ։

Նամկաթ, քանի մը ամիսէ հետէ շատ Թոյլ է և գինը առնող չկայ · միայն այս եօթնեկիս Պըրքաղածի տեսակէն 200 հակ ծախուեցաւ զանթարը 200 — 205 ղուռուշի ։

Տարմ, շարունակ կուգայ · բայց քաղաքիս մէջ շատ քիչ կայ այս ապրանքէն, քանի մը օր է որ Պերկամի տեսակէն 150 զանթարի չափ ծախուեցաւ զանթարը 340 ղուռուշի ։

Աֆիոն, միշտ Թոյլ է, և քաղաքիս մէջ 300 տուփի մօտ կայ այս ապրանքէն, անցեալ շաբաթ 20 տուփ ծախուեցաւ, 250 տրամը 76 ղուռուշի ։

Բուրդ, միշտ կուգայ · բայց անցեալ տարուան ապրանքէն շատ քիչ մնաց քաղաքիս մէջ · որոնցմէ Պօճապի ապրանք 400 զանթարի չափ ծախուեցաւ 183 ղուռուշի · և Անատոլի տեսակէն ալ բաւական 100 զանթարի չափ 215 ղուռուշի · այս ապրանքին նոր կտուրը սկսաւ և կը յուսացուի որ քանի մը շաբթէն ետեւ սկսի գալու ։

Այծի ազուածոյ, գնող առնող քիչ կայ · միայն այս եօթնեկիս մէջ բաւական ապրանք ծախուեցաւ Անգղիոյ համար · 2ը օխային 48-50 ղուռուշի ։

Ձէհրի, կուգայ · և այս օրերս 60 քոֆ ծախուեցաւ հօխային 15—18 ղուռուշի ։

Պաստէկ, շարունակ Թոյլ է, և այս շաբաթ 800 պոչկէն աւելի ծախուեցաւ, 100 հօխայն 380—450 ղուռուշի ։

Երկաթ, շատ Թոյլ է և հիմակուան գինը Անգղիոյ ապրանքին զանթարը 36—37 ղուռուշ է, և Ռուսիոյ ապրանքինը 100—103 ղուռ. հաւ առաջութեամբ կը ծախուի բայց գնող առնող քիչ կայ ։

Ի ԶՄԻՒՌՆԻԱ
Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ԱՐՇԱԼՈՅՍ ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ

ութեան ընդ Պոլոնիայ՝ գինն և սաստ · փոխեցի գերութիւն աւելի քան զերկու հարիւր ընտիրս ի իշխանաց նոցա և ազատացն · և պատճառ աւելի քան զհարիւրս՝ դեսպանութեան արարի · մի որ արգելարգելին քան զիս ընկճեալ · եկեալ 'ի Չերքէզաց՝ հասանէր 'ի Կրիմ · անձնատուր լեալ ըմբիշ՝ յաճախ որսազգած գաղղիա · 'ի մէջ Թանձրախիտ անտառաց կալեալ զամէնհ երիվարս · երկնիցս հար զիս զմէջ · բայց պահեաց Տէր · և գուշ այնպէս մի երկնիցս 'ի մաշուածէ, 'ի պատերազմ և ի խաղաղութեան · եղերանք ալք՝ յամենայն պատահարս տագնապին Հայաստանեայց · եթէ Տէրութիւն քնեալ մեռանիլ ումեք, փրկել զնա ոչ կարեն ոչ հարք և ոչ մարք · 'ի պաշտպանութիւն սատանայից յաւէտ յուսալի է · քան 'ի մարդկային ։

Այս գրաւոր յիշատակն ծանեայց մեզ զհոգի Մազեպպայ, որ ոչ խորտակեաց զսուր աշխարհին, այլ եղև պատերազմ, փառք և մխիթարութիւն ազգին · և ոչ որ 'ի վաղեմ իշխանաց Մազեպպայ կարացեալ իրաւունս 'ի սէր յիմարութեան՝ արդեւս, որ կենդանի ընդդիմամարտութեամբ ծառայեաց հայրենեաց ազատութեան · եթէ Մենամարտն աւգամ մի 'ի կեանս ոչ երկրպագեաց զորեալ արդարին խրատուց և զբաղեալ 'ի կենաց զեխութեան Պոլոնիացւոց · այլ ուրեմն մարթ է ասել 'նա զպատ Կիեվրանեան ։ Համարեալ զՄազեպեայ թշնամի քրիստոնէութեան (զի այսպէս զնկարեցին) Ռուսք բնաջինջ առնել զնա հանդերձ գործ Լատանեայց ։

(Թարգմանեալ 'ի Ռուսաց ։)

* * *

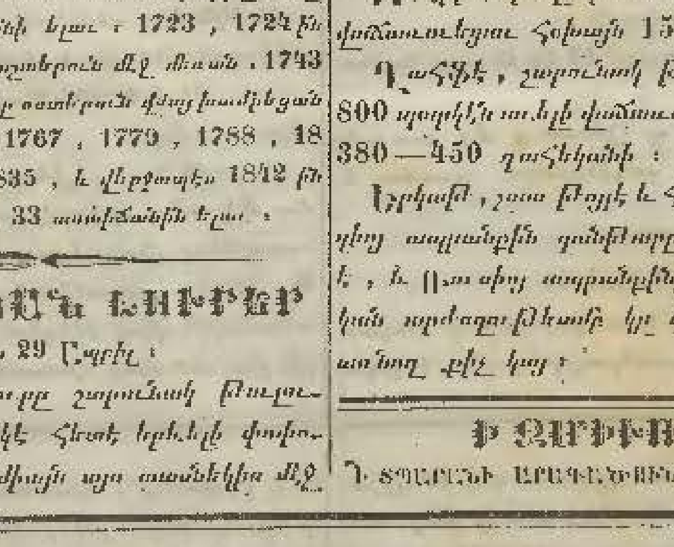

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Եէնի տիւնեա Օսմանեան շոգենաւով ընկերութեան՝ ճանապարհորդութիւնը Իզմիրէն մինչեւ Պէրութ ։

Շատ քիչ մարդ կը գտնուի որ այս պատուական շոգենաւին գեղեցկութիւնը և կարգաւոր շինուածքը տեսնելով չի ցանկայ անով ճանապարհորդութիւն ընել, անոր համար շոգենաւին գործակալը հասարակութեան կը ծանուցանէ թէ Մայիս ամսոյ 7ին կիրակի որ Եէնի տիւնեա շոգենաւը մեկնելու է Իզմիրէն մինչեւ Պէրութ պտոյտը ընելու երեք օր այն տեղ մնալէն ետքը, թէ որ ճանապարհորդները կուզեն Զէյթէ ալ հանդիպիլ՝ քանի մը ժամ մնալու է այն տեղ ։

Աւագին կարգի տեղը կանանց համար պատրաստուեցաւ է ։

Երկրորդ կարգինը և գամփիկներն վրայի անձնակները ուրիշ ճանապարհորդներուն համար ։

Իւրաքանչիւր ճանապարհորդ թէ որ կը հանի իւրեն Պէրութ մնացած առենը կրնայ գիշերը շոգենաւին մէջ մնալ ։

Ուտելիք երամեկներ ալ ճանապարհորդները գոհացնելու համար նաւապետը են ։

Ճանապարհորդութեան երթալու և դառնալու գինը 4 օսմանեան ոսկի է ։

Խոհարար մ'ալ ամեն ուտելիքները պատրաստելու է ։

Անոնք որ այս շոգենաւով միայն երթալ կ'ուզեն, որ 3 օր սպասելէ շոգենաւին գործակալին Ներքնական հրամանատարը առնելու ։